

Jotta tietyssä toimenpiteessä on kyse Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) artiklassa tarkoitettusta valtiontuesta, on sen täytettävä seuraavat kumulatiiviset kriteerit:

1. toimenpide myönnetään valtion varoista
2. toimenpide antaa saajalleen taloudellista etua, koska se poikkeaa tavanomaisista markkinaehdoista
3. toimenpide on valikoiva (ts. kohdistuu vain tiettyyn yritykseen/yritysten ryhmään)
4. toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua
5. toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

Arvion mukaan käsillä oleva toimenpide täyttää kohdat 1 ja 3.

Vaikka toimenpide täyttäisi kaikki SEUT 107(1) artiklan mukaiset valtiontuen kriteerit, voidaan se kuitenkin eräissä tilanteissa katsoa soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107(2) tai (3) artiklan nojalla.

Euroopan komission ns. yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (651/2014) on määritelty tukimuodot, joiden katsotaan soveltuvan sisämarkkinoille. Ryhmäpoikkeusasetuksessa mainittuja tukimuotoja ei tarvitse ilmoittaa komissiolle etukäteen ennen tuen myöntämistä.

Valtiontukisäännökset ja KOKO Lahti Oy:n tukeminen

Ryhmäpoikkeusasetuksessa mainittuja relevantteja tukimuotoja KOKO Lahti Oy:n toiminnan näkökulmasta ovat erityisesti tuet kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen (asetuksen 11 jakso) ja tuet monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille (asetuksen 12 jakso). Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltuminen tiettyyn tukitoimenpiteeseen edellyttää, että ko. toimenpide täyttää

1. asetuksen yleiset soveltamisedellytykset (1-12 artiklat); ja
2. kyseistä tukimuotoa koskevat erityiset edellytykset (kulttuurin edistämistä koskevien tukien osalta 53 artikla).

Ryhmäpoikkeusasetuksen yleisiin soveltamisedellytyksiin sisältyvät muun ohella seuraavat

- Tukea ei pääsääntöisesti voida myöntää vaikeuksissa olevalle yritykselle, pois lukien yritykset, joista tuli vaikeuksissa olevia yrityksiä 1.1.2020-30.6.2021 välisenä aikana (1 artiklan 4 alakohtaan c alakohta).
- Tuen määrä ei saa ylittää asetuksen 4 artiklan mukaisia tukimuotokohtaisia kynnysarvoja. Kulttuurin edistämiseen myönnetyn toimintatuenosalta tukimäärä saa olla enintään 75 miljoonaa euroa vuodessa yritystä kohden (4 artiklan 1 kohdan z alakohta).
- Tuki on myönnetty läpinäkyvästi, ts. mahdollistaen tarkan ns. bruttoavustusekvivalentin määrittämisen (5 artikla). Avustusmuotoisen tuen katsotaan lähtökohtaisesti täyttävän läpinäkyvyysvaatimuksen.
- Tuella on kannustava vaikutus (6 artikla). Vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta mm. ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklan mukaiseen kulttuurinedistämiseen tarkoitettuun tukeen.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklan nojalla tukea voidaan myöntää kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Poikkeuksen nojalla tukea voidaan myöntää muun muassa taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, konserttitalit ja taide- ja kulttuuri-infrastruktuurit, -järjestöt ja -laitokset. Lisäksi 53 artiklan mukaan tukea voidaan myöntää taide- tai kulttuuritapahtumille ja -esityksille, festivaaleille, näyttelyille ja muille samankaltaisille kulttuuritoiminnoille.

Kulttuurin edistämiseen myönnettävä tuki voi olla muodoltaan joko investointitukea tai toimintatukea. Toimintatuen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat kulttuurilaitoksen kustannukset, jotka liittyvät

jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten näyttelyihin, esityksiin, tilaisuuksiin ja niiden kaltaisiin kulttuuritoimintoihin, jotka ovat osa tavanomaista liiketoimintaa. Lisäksi tuki voi kohdentua toimintakustannuksiin, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus ym. Toimintatuen osalta tukimäärä ei saa ylittää toiminnasta aiheutuvien tappioiden ja kohtuullisen voiton kattamiseksi välttämätöntä määrää kyseisen ajanjakson aikana. Tämä vaatimus on varmistettava etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 alakohdan C:n mukaan Koko Lahti Oy ei ole valtiontukisäännösten puitteissa vaikuteuksissa oleva yritys, koska yhtiön vaikeuksien synty ajoittuu ajalle 1.1.2020-30.06.2021.

Tuen myöntämiselle KOKO Lahti Oy:n toimintaan ei ole löydettävissä valtiontuki tarkastelussa esteitä. Suoran tuen antamista tukee ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset säännöt ja kasvavat kulttuurituottamisen kustannukset.